

Uvodno obraćanje posebnog predstavnika EU Valentina Inzka na sjednici inicijative “Građani za Europu” o rješavanju masovne nezaposlenosti u BiH

Provođenje politike EU može povećati stopu zaposlenosti

Dame i gospodo,

Bosni i Hercegovini treba veliki politički napredak. Mislim da bi se svi politički lideri u ovoj zemlji složili s tim. Sadašnja politika neslaganja malo je konkretnog dala običnom građaninu, osim možda visoke stope nezaposlenosti i niskog životnog standarda.

Svrha dijaloga koji se pokreće unutar inicijative Građani za Europu jeste da se omogući civilnom društvu da stvara uvjete u kojima će biti moguće ostvariti ovaj napredak.

Ja sam uvjeren da ova inicijativa može uspjeti.

Konstruktivan dijalog – i razumno djelovanje koje taj dijalog pokreće – može pomoći u borbi protiv siromaštva i nezaposlenosti, kriminala i korupcije, neadekvatnih javnih usluga i niske stope investiranja. Ovo je i stvarno iskustvo

zemalja EU.

Građani za Europu mogu omogućiti dijalog koji će formulirati i promovirati stvarna rješenja. Drago mi je čuti da neki organi vlasti već uzimaju u obzir marljivi rad ovih građana i da, na primjer, Povjerenstvo za poljoprivredu Doma naroda Parlamenta F BiH danas razmatra, tijekom svojih redovnih aktivnosti, preporuke Građana za Europu o poljoprivredi i ruralnom razvoju. Osim toga, na sjednici Građana za Europu, održanoj u lipnju, na kojoj se razgovaralo o poljoprivredi, neki članovi državnog parlamenta poticali su ministre da takve preporuke proslijede na razmatranje parlamentima.

* * *

Ozbiljnost namjera ove inicijative ogleda se u sektorima koji su do sada obrađivani – energija i poljoprivreda na prethodnim sjednicama, a zapošljavanje na današnjoj sjednici.

Građani BiH – bez obzira da li su u RS-u ili Federaciji BiH, u većim ili manjim gradovima ili u malim naseljima – imaju zajedničku težnju da žive dostojanstveno. Građani traže posao. Oni traže pristojne plaće i pristojne uvjete za rad.

Ovi ciljevi se mogu ostvariti putem praktičnih programa kojima se mogu otvoriti radna mjesta i na taj način povećati životni standard. Da li su takve politike u prvom planu javne debate u Bosni i Hercegovini danas?

Ne, nisu.

A to je pravi problem u politici BiH.

Političke stranke trebaju shvatiti da to jest problem.

Političko poziranje koje ne donosi hranu na stol ostaje samo to – poziranje.

I da potcrtam – siromaštvo i nezaposlenost nisu u svezi samo sa jednim entitetom ili sa jednim narodom: građani u cijeloj

Bosni i Hercegovini trpe posljedice.

Jedini način da se to smanji jest da se provedu one praktične i koordinirane ekonomske reforme o kojima danas ovdje razgovaramo.

* * *

Mnoge od tih reformi detaljno su opisane u Sporazumu o stabiliziranju i pridruživanju i u Europskom partnerstvu, i samim tim bosanskohercegovački lideri su ih već podržali.

Lideri su prihvatili te reforme, ali nisu u stanju ili pak nisu voljni provesti ih.

To se mora promijeniti.

Moramo pomoći izabranim zvaničnicima – u općinama, kantonima, entitetima i na državnoj razini – da učine ono što su obećali da će učiniti.

Vodeći ljudi glavnih stranaka obvezali su se da će radnicima olakšati da nađu zaposlenje u svim dijelovima zemlje – a to podrazumijeva integraciju rascjepkanog tržišta rada. Radnici iz BiH trebalo bi da mogu sa istom lakoćom zarađivati za život u svim dijelovima Bosne i Hercegovine – to je osnovno građansko pravo.

Stranački lideri također su se obvezali da će osnovati Socijalno i ekonomsko vijeće BiH, koje će radnike i poslodavce u potpunosti uključiti u proces izrade ekonomske politike. Takva sveobuhvatna tijela pokazala su se učinkovitima u Europskoj uniji i nema razloga misliti da neće biti učinkovita i u Bosni i Hercegovini.

Upravo takve inicijative pomoći će da se promijeni situacija u gospodarstvu.

Stranački lideri također su javno izrazili opredjeljenje da riješe pitanja u svezi sa zdravstvenom i socijalnom zaštitom

koja trenutačno opterećuju zavode za zapošljavanje i otežavaju im učinkovito obavljanje njihovog osnovnog zadatka – a njihov osnovni zadatak, da vas podsjetim, jest da pomažu nezaposlenima da nađu posao.

* * *

U Sporazumu o stabiliziranju i pridruživanju i Europskom partnerstvu navedene su te i druge reforme upravo stoga što su one bile uspješne u EU i što mogu biti uspješne i u Bosni i Hercegovini.

Ukoliko Bosna i Hercegovina želi postati članicom EU, te da bi građani ove zemlje počeli uživati životni standard kakav je u EU – onda, očito, moraju se provesti politike Europske unije.

Svaki lider stranke koji se protivi tom putu treba otvoreno izaći i javno priznati tu činjenicu.

Do sada su neki političari potajno sabotirali reforme koje bi život građana učinile boljim, uključivši i vlastito izborno tijelo. Možda i imaju demokratsko pravo da to rade, ali nema razloga zašto bi im trebalo dozvoliti da to rade potajno.

Ako građani Bosne i Hercegovine žele učiniti da njihovi lideri slijede mnogo konstruktivniji i pragmatičniji put, put koji vodi ka prosperitetu i sigurnosti, put ka Europi, moraju svoje težnje izreći jasno i tako da ih je nemoguće ignorirati.

To je ono u čemu inicijativa Građani za Europu može pomoći Prijedlozi koji će biti izneseni i o kojima će se razgovarati danas formulirani su tijekom poučnog i intenzivnog procesa izrade, koji je obuhvaćao ključne osobe civilnoga društva u oblasti rada i zapošljavanja iz svakog dijela Bosne i Hercegovine.

Apeliram na vlasti koje su ovdje danas prisutne da poslušaju zahtjeve građana i razumiju njihove bojazni, te da ih stave na stol kao hitna pitanja, kako bi, dugoročno gledano, Bosna i

Hercegovina mogla napredovati.

Hvala vam